

Uchwała Nr XVIII / 114 /09
Rady Gminy Ostrowice
z dnia 19 marca 2009 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych Gminy Ostrowice.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505), Rada Gminy Ostrowice uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ostrowice obowiązujący na terenie Gminy Ostrowice w roku 2009.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA PODSTAWIE DANYCH Z WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM NA LATA 2006 – 2015 ORAZ WSTĘPNEGO RAPORTU O PROBLEMACH ALKOHOLOWYCH I INNYCH ŚRODKACH CHEMICZNYCH ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ W GMINIE OSTROWICE.

Do najważniejszych problemów alkoholowych wynikających ze spożycia i nadużywania alkoholu można aktualnie zaliczyć:

1. Samoniszczenie osób uzależnionych od alkoholu.

Około 2% społeczności stanowią osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, które doznają bardzo poważnych szkód zdrowotnych prowadzących do przedwczesnej śmierci. W 2001 roku w stacjonarnych i ambulatoryjnych placówkach leczenia odwykowego zarejestrowanych było 150 tys. osób uzależnionych. Znacznie wzrosła efektywność terapii uzależnienia, ale na skutek deficytów kadrowych i lokalowych skuteczne formy leczenia były dostępne zaledwie dla 33% zarejestrowanych pacjentów.

2. Szkody zdrowotne u nadużywających alkoholu osób dorosłych.

Około 5% pacjentów leczących się z powodu różnych chorób u lekarzy specjalistów i w podstawowej opiece zdrowotnej poważnie nadużywania alkoholu, choć nie są uzależnieni.

W związku z tym ich leczenie jest mniej efektywne, co zwiększa szkody zdrowotne i koszty świadczeń zdrowotnych dla tej grupy pacjentów. Stanowi to bardzo poważne obciążenie ekonomiczne dla systemu ochrony zdrowia, ponieważ leczenie tych pacjentów trwa dłużej i jest mniej efektywne.

3. Szkody występujące u młodzieży nadużywającej alkoholu.

Badania rynkowe pokazują, że wzrost spożycia alkoholu w populacji od 15 do 19 roku życia jest istotnym źródłem wysokich zysków przemysłu piwnego. Zwiększa się wprawdzie zakres szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych, ale nie stanowią one wystarczająco skutecznej przeciwwagi dla ekspansji biznesu alkoholowego. Badania przeprowadzone w czerwcu 1999 roku pokazały ogromne rozmiary zagrożeń wynikających z picia alkoholu przez polską młodzież:

- 68% 15-letnich chłopców i 54% 15-letnich dziewcząt piło alkohol w ciągu ostatniego miesiąca,
- 58% 15-latków i 22% 15-latek upiło się w ciągu ostatniego roku,
- 39% 15-latków i 22% 15-latek upiło się w ciągu ostatniego miesiąca,
- Co dziesiąte dziecko po wypiciu alkoholu uczestniczyło w bójce lub sprzeczce,
- Co dwudziesty nastolatek po wypiciu alkoholu doświadczył wypadku lub uszkodzenia ciała,
- Co piętnasta nastolatka po spożyciu alkoholu miała niechciane kontakty seksualne.

4. Przemoc domowa i inne szkody w rodzinie z problemem alkoholowym.

Dane statystyczne pokazują, że w około 60-70% rodzin, w których jest problem alkoholowy, występuje przemoc. Około 4% społeczności żyje w rodzinach, w których z powodu powtarzającej się nietrzeźwości dochodzi do przemocy, zaniedbań, ubóstwa, demoralizacji oraz innych zjawisk powodujących stres, współzależnienie i inne szkody osobiste członków rodziny. Badania żon alkoholików ujawniają, że około $\frac{3}{4}$ z nich doświadcza przemocy. Programy pomocy rodzinom prowadzone w placówkach odwykowych obejmują tylko nieznaczny procent współzależnionych osób dorosłych oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików (głównie kobiet). Ponad 77 tys. dzieci alkoholików otrzymuje pomoc w placówkach socjoterapeutycznych. Potrzeby w tym zakresie są, co najmniej 10-krotnie większe.

5. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy.

Nietrzeźwość w miejscu pracy mimo poprawy sytuacji w ostatnich latach nadal jest często przyczyną wypadków i obniżenia wydajności w pracy. Istnieje również problem alkoholowej

patologizacji populacji bezrobotnych. Szkody związane z piciem alkoholu w miejscu pracy są również przyczyną wysokiej absencji.

Obserwuje się coraz większą alkoholową patologizację populacji bezrobotnych, co poważnie ogranicza szanse na skuteczną pomoc w przezwyciężaniu bezrobocia i nędzy. Na terenach o wysokim stopniu bezrobocia brakuje placówek odwykowych i profilaktycznych.

6. Przepięstwa i wykroczenia osób nietrzeźwych.

Na szczególną uwagę zasługują takie zjawiska jak nietrzeźwość kierowców oraz związek nietrzeźwości z przestępstwami popolitymi, z recydywą i przemocą.

Spożywanie alkoholu w powiecie drawskim w znacznych ilościach doprowadziło do wzrostu interwencji policji w miejscu zamieszkania (interwencje domowe) oraz w miejscach publicznych.

W 2008 roku w powiecie drawskim przeprowadzono 550 interwencji domowych (spadek o 182 w porównaniu z 2007 rokiem), w tym 96 interwencji dotyczyło przemocy domowej gdzie założono Niebieskie Karty (spadek o 33 w porównaniu z 2007 rokiem), w tym 42 interwencje miały miejsce na terenie wsi. W 2007 roku sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu byli w 109 przypadkach, w tym 35 osób zostało zatrzymanych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia. Wszczęto postępowanie o znęcanie się fizyczne i psychiczne nad rodziną w 34 przypadkach, w tym wystosowano 22 akty oskarżenia dla sprawców przemocy domowej. Na 129 przypadków przemocy domowej, w 125 przypadkach pokrzywdzonymi były kobiety, a tylko w 4 przypadkach byli mężczyźni. Nasiliły się przypadki fizycznego i moralnego znęcania nad rodziną.

KP Złocieniec - ogółem na terenie Gminy Ostrowice w 2007 roku odnotował 30 wykroczeń z ukaraniem sprawców /2005 r. – 21 wykroczeń, 2006 r. – 21 wykroczeń/.

Ponadto policjanci w 2008r. ujawnili 427 nowych nieletnich zagrożonych demoralizacją oraz sprawców czynów karalnych. W stosunku do 135 nieletnich prowadzone były postępowania przygotowawcze.

W 2008 r. na drogach powiatu drawskiego odnotowano 59 wypadków drogowych, w których śmierć poniosło 5 osób a 98 zostało rannych. Odnotowano również 378 kolizji drogowych. W ubiegłym roku policjanci ujawnili 506 nietrzeźwych kierujących, co stanowi wzrost o 130 kierowców poruszających się po naszych drogach w stanie nietrzeźwym i nie przestrzegających przepisów prawa.

Na terenie Gminy Ostrowice służbę pełni dwóch dzielnicowych. Miejscowość Dołgie, Przytoń i mniejsze miejscowości ościenne w kierunku Drawska Pom. zostały objęte działaniami KPP Drawsko Pomorskiego, a pozostały teren działaniami KP Złocieniec.

7. Łamanie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi.

Do najważniejszych zjawisk problemowych należą naruszenia prawa związane ze:

- sprzedażą alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- nielegalnym handlem napojami alkoholowymi,
- reklamą i propagowaniem napojów alkoholowych.

W Polsce jest według różnych danych szacunkowych od 900 000 do 1 200 000 uzależnionych od alkoholu i około 3 500 000 nadużywających alkoholu. Wynika z tego, że każdy z nas ma szansę „ocierać” się w swoim otoczeniu o alkoholika. I tak rzeczywiście jest.

Przyzwyczajiliśmy się traktować uzależnienie jako problem dotyczący przede wszystkim alkoholika i jego rodziny. Mówi się, co prawda o przemocy wobec rodziny, ubóstwie, rozwodach i degradacji społecznej. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy nie obnoszą się z nim, co jest charakterystycznym symptomem choroby.

Można by przypuszczać, że przeciętny mieszkaniec gminy Ostrowice jest całkowicie wolny od skutków czyjegoś uzależnienia. Tymczasem tak nie jest. Każdy, nawet ten, który alkoholika nie wpuści za swój próg, może spotkać ludzi uzależnionych:

- w drodze do pracy i z pracy do domu,
- w samej pracy,
- w czasie wolnym, podczas odpoczynku.

Jeśli podejmujemy wspólny wysiłek w celu ograniczenia ilości uzależnień, będzie to pożytkiem dla każdego z nas.

Alkoholizm to choroba psychosomatyczna, która nie pozwala człowiekowi uwolnić się od alkoholu. Wg Jellinka alkoholizm przewlekły to każde używanie napojów alkoholowych, które powodują szkodę dla osoby pijącej, społeczeństwa lub obojga. Powstaje na skutek nałożenia się na siebie trzech czynników tj. podatności biologicznej oraz warunków biologicznych i społecznych.

Wśród motywów do picia alkoholu można wyróżnić trzy najczęściej spotykane grupy powodów picia:

- ucieczkowe – w celu zapomnienia o kłopotach, zredukowania napięcia, poprawy nastroju odprężenia się,
- społeczne – np. picie dla towarzystwa, z uprzejmości, z jakiejś okazji,

- w poszukiwaniu przyjemności – np. dla smaku alkoholu, z przekonania o jego zdrowotnym działaniu.

Niwelowanie powyższych motywów może przynieść korzyści w postaci zmniejszenia zachorowań na chorobę alkoholową.

II. WPROWADZENIE.

Dochody z opłat za wydane zezwolenia mogą być wykorzystane **jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** (art. 18 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami).

Zadania wynikające z ustawy (art. 2 ust.1) powinny być wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- działalność wychowawczą i informacyjną,
- ograniczenie dostępności do alkoholu,
- ograniczenie zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim poprzez konsekwentną kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych i szkolenie sprzedawców,
- leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu,
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

III. POLITYKA GMINY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Do działań ograniczających powstawanie patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży należy zaliczyć w szczególności:

- wdrażanie profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości,
- przyjęto, że wszystkie dzieci, z terenu Gminy Ostrowice, których problem uzależnień dotyczy bezpośrednio lub pośrednio bez względu na status społeczny mają prawo do bezpłatnej terapii w zakresie profilaktyki alkoholowej i narkomanii,
- szkolenie członków GKRPA w zakresie terapii uzależnień,

- szkolenie pedagogów w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowicach określiła podstawowe strategie dotyczące społeczności lokalnej.

Zwrócono szczególną uwagę na:

- szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii, metod i programów rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz instytucji prowadzących programy profilaktyczne.

IV. PODSTAWOWE CELE PROGRAMU.

1. Eliminowanie spożywania alkoholu przez młodzież.
2. Ograniczenie spożywania alkoholu przez dorosłych mieszkańców Gminy Ostrowice.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
4. Zmniejszenie rozmiarów tych zjawisk, które aktualnie występują.
5. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
6. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
7. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
8. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
9. Zmniejszenie nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
10. Zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy.
11. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.

V. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy rehabilitacyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób dotkniętych przemocą domową.**

Realizacja poprzez:

- interwencję środowiskową, indywidualne rozmowy motywacyjne, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- edukacja kobiet w rodzinach z problemem alkoholowym a w tym zakup fachowej literatury,
- kierowanie na specjalistyczne badania w celu ustalenia zależności od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczenia odwykowego,
- dofinansowanie zjazdów poszpitalnych „After Care”,
- przekazanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia,
- rozmowy informacyjne dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja poprzez:

- interwencje środowiskową,
- izolowanie ofiary od sprawcy,
- dofinansowanie imprez o charakterze kulturalno-turystycznym organizowanych przez stowarzyszenia i kluby abstynenckie, które mają na celu propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia,
- wspomaganie działalności grup samopomocowych,
- organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem programów mających na celu rozwój osobisty uczestników,
- współpraca z Policją w zakresie realizacji programu „Niebieska Karta” i przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- w celu realizacji programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na obszarze powiatu drawskiego współpraca z Komisją Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego pod przewodnictwem Starosty Drawskiego.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Realizacja poprzez:

- organizowanie szkolnych programów edukacyjnych,
- zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla działalności komisji,

- zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla działalności świetlic wiejskich, w tym świetlic OSP przeznaczonych również dla młodzieży,
- dofinansowanie przedsięwzięć profilaktycznych organizowanych przez szkoły i parafie,
- organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie którego będą realizowane programy profilaktyczne w okresie wakacji letnich,
- współorganizowanie ferii zimowych, Dnia Dziecka, zabaw choinkowych z upominkami dla dzieci z wykorzystaniem zabaw integrujących i pozwalających zniwelować dystans pomiędzy rówieśnikami z różnych środowisk,
- organizowanie konkursów na temat „Szkodliwości spożywania alkoholu”,
- współpraca i wymiana doświadczeń z pełnomocnikami i komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych z innych gmin,
- współorganizowanie imprez o charakterze masowym propagujących zdrowy styl życia.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja poprzez:

- podejmowanie interwencji w stosunku do osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, które uczestniczą w prowadzeniu reklamy w charakterze zleceniodawcy, zleceniobiorcy i realizatora niezależnie od sposobu i formy jej prezentacji,
- występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego podmiotów naruszających zakazy określone w art. 13¹ i 15 ustawy, na terenie Gminy Ostrowice,
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania przepisów wskazanej ustawy przez upoważnione osoby.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie sekretarza komisji w wysokości – 350 zł.
2. Ustala się wynagrodzenie członków komisji w następującej wysokości:
  - a) za każde posiedzenie komisji – 50 zł,

- b) za każde posiedzenie podkomisji ds. rozmów motywacyjnych
w jednej sprawie /10 zł x ilość spraw, ale nie więcej niż 50 zł/ - 10 zł,
- c) za każdy przeprowadzony w formie pisemnej wywiad środowiskowy na terenie:
- miejscowości Ostrowice - 30 zł,
  - Gminy Ostrowice - 50 zł,
- d) za kontrolę placówki prowadzącej obrót napojami alkoholowymi na terenie:
- miejscowości Ostrowice - 15 zł,
  - Gminy Ostrowice - 30 zł.

VII. ZASADY KONTROLI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU.

1. Nadzór nad realizacją zadań wynikających z powyższego Programu oraz ich formalne realizowanie i finansowe rozliczanie pełnić będzie przewodniczący i sekretarz komisji.
2. Podmioty realizujące zadania lub korzystające z dofinansowań do określonych zadań składać będą odpowiednie sprawozdania zgodne z danymi zawartymi we wniosku o dofinansowanie powyższych zadań.
3. Podsumowania efektów zrealizowanych zadań dokona przewodniczący komisji.

VIII. MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA PROGRAMU.

- Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2009 roku.
- Wstępny raport o problemach alkoholowych i innych środkach chemicznych zmieniających świadomość w Gminie Ostrowice.
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ~ cele i zadania do realizacji w latach 2006 – 2010.
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2006 – 2015.

IX. PRELIMINARZ WYDATKÓW NA 2009 ROK.

Dział	Rozdział	*	Wyszczególnienie	Kwota w zł
851				
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	21.000
		3030	Różne wydatki na rzecz osób	9.320

			fizycznych	
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5.920
		4220	Zakup środków żywności	1.800
		4300	Zakup usług pozostałych	2.500
		4410	Podróże służbowe krajowe	1.460

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Bany